

ПРОПЕДЕВТИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

This article is devoted to the issue of training foreign citizens in Ukrainian universities. The importance of pre-university training of foreign citizens is emphasized. It is proved that effective general scientific training promotes the formation of foreign students such social skills as communication, teamwork, leadership skills, time management, conflict management.

Згідно офіційних даних Українського державного центру міжнародної освіти Міністерства освіти і науки України (УДЦМО МОНУ) на сьогоднішній день 455 закладів вищої освіти надають освітні послуги 80470 іноземним студентам зі 158 країн світу. Їх підготовка провадиться за різними напрямками: основне навчання, мовна підготовка, післядипломна освіта, програми академічної мобільності. Так, згідно нормативного документу, яким визначено особливості організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства у навчальних закладах незалежно від їх підпорядкування та форм власності, навчання іноземців здійснюється заочною (денною), заочною та дистанційною формами здобуття освіти. В той же час навчання іноземців на підготовчих факультетах, відділеннях (підрозділах) в Україні здійснюється за денною формою згідно з навчальними програмами, розробленими навчальними закладами (Наказ МОН України № 1541 від 01.11.2013 «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства»).

Незважаючи на те, що у багатьох вітчизняних університетах впроваджено викладання фахових дисциплін англійською мовою (англопроект), значна кількість іноземців, приїжджаючи в Україну опанувати обрану спеціальність, з метою вивчення української мови проходить навчання на підготовчих відділеннях (факультетах), які виступають свого роду сполучними ланками між школою на батьківщині кожного окремого іноземця та університетом. Так, успішно пройшовши навчання на підготовчому факультеті (відділенні), іноземні громадяни отримують свідоцтво встановленого зразка.

Слід зазначити, що, прибувши в іншу країну, де кліматичні, соціокультурні, побутові, релігійні та інші умови є відмінними від звичних, іноземні громадяни майже постійно перебувають у напруженому стресовому стані. Саме тому роль підготовчого відділення не зводиться тільки до забезпечення вивчення іноземними слухачами мови навчання; а основна особливість пропедевтичної (довузівської) підготовки іноземних громадян полягає у створенні таких психолого-педагогічних умов, у яких вони будуть здатними з позиції пасивних спостерігачів перейти в позицію повноцінних суб'єктів навчального процесу (Н. Булгакова, Т. Довгоцько, Т. Диченко, Н. Чайненко, 2017).

Так, основна мета пропедевтичної (довузівської) підготовки полягає у формуванні готовності іноземних студентів до ефективної навчально-пізнавальної діяльності у закладі вищої освіти в процесі опанування обраним фахом. Компонентами цієї мети є наступні: - «україномовна комунікативна компетентність студента в соціально-культурній і навчально-професійній сферах спілкування;

- загальнонаукова компетентність;

- адаптованість студента до нерідного матеріального та соціокультурного середовища» (Н. Булгакова, Т. Довгоцько, Т. Диченко, Н. Чайненко, 2017).

У процесі загальнонаукової підготовки слухачі підготовчого відділення отримують наукові знання, у них розвиваються логічне мислення та пам'ять, зростає мотивація до навчання і самовдосконалення. Та крім цього, перебуваючи у нерідному середовищі, у них змінюються не тільки потреби і переконання, але і світогляд загалом (Н. Булгакова, Т. Довгоцько, Т. Диченко, Н. Чайненко, 2017).

Отже, ефективна загальнонаукова підготовка є запорукою формування у іноземних громадян таких важливих соціальних навичок як: комунікативність, робота в команді, лідерські навички, конфлікт- та тайм-менеджмент; а від ефективності пропедевтичної (довузівської) підготовки іноземних громадян на пряму залежить не тільки реалізація індивідуальної магістралі навчання, але і їх подальша успішність та самоствердження в обраній спеціальності.